

Dreptul

9 771 857 318 501

ISSN 1857-3185

VINERI

24 septembrie

2010

Anul IX

nr. 35 (342)

8 pagini – 2,50 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

**Experții internaționali:
reforma justiției
necesită investiții**

pag. 3

**Ratificarea Statutului
de la Roma – un pas spre
integrarea europeană**

pag. 4

**Studentii vor
putea vota
oriunde**

pag. 5

• Curtea Constituțională

Perspectivă bună de colaborare

La 22 septembrie 2010, președintele Curții Constituționale, Dumitru Pulbere, a avut o întrevedere cu Christian Hegemer, directorul Institutului pentru Cooperare Internațională al Fundației germane „Hanns Seidel”

dezvoltarea relațiilor economice și comerciale, militînd pentru construcția unor structuri democratice și apărarea valorilor statului de drept și societății civile. Ea are reprezentanțe în peste 30 de state, prin intermediul birourilor sale susținînd seminare de instruire privind educația social-politică, formarea instituțională, trainingul managerial.

O verigă importantă în promovarea colaborării internaționale este Institutul condus de dl Christian Hegemer, dumnea-lui urmînd să reprezinte Fundația „Hanns Seidel” în Moldova, al cărei Birou permanent se va deschide în curînd la Chișinău. Pornind de la aspirațiile europene ale țării noastre, Fundația de la München, dar mai ales Institutul pentru Cooperare Internațională al acesteia, își va orienta activitatea de viitor spre consolidarea statului de drept, a instituțiilor de stat și civice în contextul extinderii și unificării europene.

În Republica Moldova, Fundația „Hanns Seidel” și-a început activitatea în anul 2003, ca peste un an să semneze un acord de colaborare cu Academia de Poliție a Ministerului Afacerilor Interne, organizînd ulterior diverse seminare, conferințe, schimb de experiență în diverse sfere. În prezent se conturează reale activități de parteneriat cu Institutul de Stat de Relații Internaționale și Fundația „IDIS Viitorul”.

Întrucît Fundația germană are intenții de colaborare și cu Curtea Constituțională a Republicii Moldova, dl Christian Hegemer a solicitat propuneri concrete din partea președintelui acesteia. Pentru înce-

put, oaspetele german și-a înscris în agenda viitoarelor acțiuni în comun editarea unei culegeri de comentarii la articolele Constituției Republicii Moldova, elaborarea unui nou Cod al jurisdicției constituționale, organizarea de seminare tematice pentru reprezentanții mass-media care oglindesc activitatea Curții Constituționale.

cu sediul la München, însoțit de colegii săi Klaus Sollfrank, șeful Reprezentanței fundației în România, Serghei Zadornîi, șeful Reprezentanței fundației în Ucraina, și Violeta Avram, asistent de proiect în Republica Moldova.

Fiind asociată actualului partid de guvernămînt „Uniunea Creștin-Socială”, Fundația politică „Hanns Seidel” pe plan internațional promovează

Ministrul de stat german către premierul Vlad Filat: Moldova este pe calea corectă

Situația social-economică din Republica Moldova, conflictul transnistrean și scrutinul electoral din toamnă au fost principalele subiecte discutate în cadrul întrevederii premierului Vlad Filat cu ministrul de stat al Marii Britanii, David Lidington, și omologul său german, Werner Hoyer.

Premierul a făcut o trecere în revistă a pașilor întreprinși în vederea stabilizării și relansării economice, specificînd că în primele șase luni ale anului curent s-a reușit obținerea unei creșteri economice de peste 6,5%.

Premierul a specificat că obiectivele Guvernului de la Chișinău la capitolul integrare europeană sînt semnarea Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, semnarea Acordului de Comerț Liber și Aprofundat și liberalizarea regimului de vize pentru cetățenii moldoveni.

Referitor la conflictul transnistrean, Vlad Filat a spus că Republica Moldova își dorește reintegrarea oamenilor de pe cele două maluri ale Nistrului, apreciînd măsurile de consolidare a încrederii demarate cu suportul Uniunii Europene.

Ministrul britanic, David Lidington, a spus că ceea ce a reușit să facă Guvernul de la Chișinău într-un an de activitate este impresionant și că Republica Moldova merită toate felicitările.

Ministrul de stat german, Werner Hoyer, a felicitat premierul pentru succesele înregistrate și reformele demarate. Oficialul a spus că Moldova este pe calea corectă.

Interlocutorii au vorbit și despre climatul investițional din țara noastră, posibilitățile de atragere a oamenilor de afaceri străini în Republica Moldova.

12 mln de dolari pentru primăriile Moldovei din partea SUA

SUA va oferi R. Moldova 12 mln de dolari, bani destinați pentru susținerea autorităților publice locale și reforma de descentralizare, dar și pentru eficiența energetică la nivel local.

„Acest acord va susține reformele planificate în domeniul descentralizării fiscale și administrative prin acordarea asistenței autorităților publice locale, pentru ca acestea să devină mai eficiente în prestarea serviciilor de calitate către populație”, a declarat premierul Vlad Filat.

La rîndul său, ambasadorul SUA în Republica Moldova, Asif J. Chaudhry, a spus că asistența acordată va sprijini Guvernul de la Chișinău în realizarea unui obiectiv-cheie care a fost stabilit în documentul strategic „Relansăm Moldova”, dar și în descentralizarea fiscală și administrativă.

Proiectul urmează să fie implementat pe o perioadă de 4 ani. Prima parte a ajutorului, de 10 milioane de dolari, este destinată pentru asistența tehnică și instruire în vederea consolidării funcțiilor administrative la nivel subnațional. Cea de-a doua parte, în valoare de 2 milioane de dolari, va ajuta autoritățile publice locale la planificarea și implementarea măsurilor de eficiență energetică.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ Flash

Cei mai mulți dintre judecători sînt nevoiți să examineze cauzele chiar în propriile birouri

Înghesuală și nervi la ședințele de judecată. Nu în ultimul rînd se întîmplă din insuficiența de spațiu în instanțe. Cei mai mulți dintre judecători sînt nevoiți să examineze cauzele civile și penale chiar în propriile birouri, printre teancurile de dosare.

Fiecare magistrat ar trebui să aibă propria sală de judecată. Nu este să fie însă în justiția moldovenească.

În Moldova activează peste 400 de judecători.

Postul de profesor universitar va putea fi ocupat doar de persoane care dețin o experiență în domeniu de cel puțin 12 ani

La concursul pentru ocuparea postului de profesor universitar pot participa candidații care au titlul de conferențiar universitar și gradul de doctor în domeniul științei corespunzător postului sau într-un domeniu înrudit și au o vechime de activitate didactico-științifică de cel puțin 12 ani. O decizie în acest sens a fost aprobată de către Cabinetul de Miniștri.

Conform deciziei aprobate de Guvern, viitorii lectori universitari trebuie să mai activeze cel puțin 5 ani în postul de conferențiar universitar, să fie coordonatori a cel puțin două lucrări de doctorat.

O altă cerință pentru doritorii de a deveni profesori universitari este participarea lor la expoziții republicane, internaționale, sau publicații științifice, metodicodidactice și de creație de nivel republican.

De menționat că actualul Regulament cu privire la modul de ocupare a posturilor didactice în instituțiile de învățămînt superior a stîrnit dezbateri aprinse între membrii Cabinetului de Miniștri, deoarece inițial acesta prevedea 16 ani de experiență pentru persoanele care doresc să obțină postul de profesor universitar.

Deținuții de la Penitenciarul nr.15 Cricova în rol de „actori” și spectatori ai teatrului de păpuși

În cadrul Penitenciarului nr.15 Cricova, la 20 septembrie a avut loc o premieră teatrală inedită, unde deținuții și familiile acestora au avut prilejul de a asista la un adevărat spectacol al teatrului de păpuși după opera „Lucașfărul” de M. Eminescu. Distribuția este reprezentată de patru actori-deținuți și o angajată a penitenciarului.

Montarea propriu-zisă a spectacolului a început în luna iulie curent și a implicat eforturile mai multor deținuți și ai administrației penitenciarului din Cricova, eroii principali, păpușile, fiind oferii de Teatrul municipal „Guguță”, ideea decorului aparținînd, la fel, condamnaților.

Spectatorii piesei au fost înșiși deținuții penitenciarului, precum și familiile și rudele acestora, care i-au vizitat în această zi cu ocazia sărbătoririi hramului bisericii „Nașterea Maicii Domnului” de pe teritoriul instituției de detenție.

Proiectul își propune să combată stereotipurile negative uzuale despre deținuți, care persistă în societatea moldovenească. Scopul acestui eveniment este pozitivarea opiniei publice asupra persoanelor deținute pentru a facilita ulterior procesul de reintegrare socială a acestora după terminarea perioadei de detenție.

În Penitenciarul nr. 15 Cricova își ispășesc termenul de privațiune de libertate 463 de deținuți, condamnați pentru crime excepțional de grave.

Rusia a spus DA pentru toți 140 de exportatori de fructe și legume

Lista cu cei 140 de exportatori moldoveni de fructe și legume a fost acceptată recent de autoritățile de la Moscova.

Decizia a fost adoptată după lungi negocieri între Chișinău și Kremlin, iar în ultimele zile în capitala rusă s-a aflat și ministrul moldovean al Agriculturii, Valeriu Cosarciuc, care a purtat discuții cu omologul său rus, Elena Skrannik.

Potrivit unui comunicat al Ministerului Agriculturii, în scurt timp între cele două ministere va fi semnat un memorandum, în care vor fi stipulate criteriile și condițiile de conlucrare, pentru a exclude pe viitor astfel de neînțelegeri.

Totodată, pe parcursul acestei săptămîni, un grup de specialiști de la Rosselkhoznadzor va veni în Moldova pentru a studia activitatea întreprinderilor exportatoare de fructe și legume.

O nouă listă cu exportatori a fost întocmită după ce Rosselkhoznadzor a anunțat, acum trei săptămîni, că doar 36 de producători moldoveni din 177 mai au dreptul să exporte fructe și legume în Rusia. Atunci Moscova anunța, neoficial, că marfa noastră ar depăși normele admisibile de pesticide și nitrați.

Alexandru Tănase a inaugurat consultările în domeniul notariatului

La 20 septembrie 2010, ministrul Justiției, Alexandru Tănase, a participat la deschiderea conferinței „Notarul în calitate de organ al justiției”, organizată cu sprijinul Fundației Germane pentru Cooperare Juridică Internațională.

„Notariatul are un rol important în justiție, de aceea Ministerul Justiției va continua să acorde susținere acestei instituții pentru a o moderniza și a oferi prin ea cetățenilor servicii de calitate”, a declarat Alexandru Tănase în deschiderea conferinței. De asemenea, el a menționat că la ultima ședință a Cabinetului de Miniștri a fost luată decizia de a scuti notarii de utilizarea aparatului de casă. Ministrul a mai

adăugat că împreună cu un grup de notari a fost elaborat un set de propuneri care va sta la baza unei viitoare reforme notariale în Republica Moldova.

Conferința „Notarul în calitate de organ al justiției” continuă seria de consultări în domeniul dreptului notarial. Temele puse în discuție se axează pe reforma notarială

în Republica Moldova prin comparație cu experiența de reformare în dreptul notarial din alte state în tranziție. În cadrul conferinței au fost invitați ca piloni de moderare a dezbaterilor directorul executiv al Uniunii Notarilor din Germania, dl dr. Eickelberg, directorul executiv al Cămei Federale a Notarilor din Germania, dl dr. Bormann, și directorul executiv al Cămei Federale a Notarilor din Germania, dl dr. König.

De asemenea, în cadrul conferinței va fi audiat studiul cu privire la analiza economică a notariatului, efectuat de către dl dr. Knieper, care este unul din experții care a participat la elaborarea Codului civil al Republicii Moldova.

Legea lustrației stopată de transferarea arhivei KGB

Președintele interimar Mihai Ghimpu a declarat că pledează pentru adoptarea legii lustrației, doar că la Serviciul de Informații și Securitate (SIS) nu mai există arhiva fostului KGB. Este imposibil de aflat numele funcționarilor-turnători, deoarece dosarele au fost evacuate în anii 1990 la Tiraspol.

„Eu și mine pot să propun un proiect în acest sens, dar directorul SIS, Gheorghe Mihai, m-a informat că arhiva a fost transferată la Tiraspol”, a menționat Ghimpu.

Ex-ministrul Securității Naționale, Anatol Plugaru, a declarat anterior că o bună parte dintre arhivele actualului SIS, inclusiv dosarele agenților, au fost evacuate la Tiraspol, la indicația Moscovei. Arhiva a fost predată de Tudor Botnaru, fostul ministru al Securității. Totodată, Plugaru susține că mai multe dosare ale unor demnitari și funcționari care au colaborat cu securitatea au fost arse chiar în curtea SIS.

În republică va fi creat un cadastru, menit să combată „arheologia neagră”

Parlamentul a aprobat în ultima sa ședință Legea privind protejarea patrimoniului arheologic. Mariana Șlapac, vicepreședinte al Academiei de Științe a Moldovei, a precizat la o conferință de presă că documentul are drept scop să combată „arheologia neagră” sau săpăturile arheologice ilegale.

Totodată, Sergiu Musteață, directorul Centrului de Cercetări Arheologice din R. Moldova, a menționat că în așa-numita „arheologie neagră” sînt implicați căutătorii de comori, care urmăresc scopul să obțină bunuri culturale și să le vîndă pe piața neagră. Peste 150 de astfel de căutători de comori, care nu au nimic în comun cu cercetările științifice, au fost înregistrați în ultimii ani în republică, a specificat Musteață.

Gheorghe Postică, viceministru al Culturii, a subliniat că noua lege prevede crearea Cadastrului Arheologic, care va lua în evidență strictă patrimoniul arheologic. La acest cadastru vor avea acces toate persoanele fizice și juridice. În același timp, va fi fondată Agenția Națională Arheologică, organ de stat național responsabil de monitorizarea și protejarea patrimoniului respectiv.

Legea privind protejarea patrimoniului arheologic a fost votată unanim de toate fracțiunile parlamentare, în lectură finală. Potrivit lui Sergiu Musteață, în scurt timp, urmează a fi aprobate modificări la Codul penal și la Codul cu privire la contravențiile administrative, care vor stipula sancțiuni pentru cei care încălcă legislația din domeniul culturii.

Juriștii și jurnaliștii contra corupției în instanțele de judecată

Sistemul aleatoriu de redistribuire a dosarelor penale, în justiția R. Moldova, este unul nonfuncțional. În instanțele de judecată continuă repartizarea după interese a cauzelor penale, fapt dovedit prin multiple cauze deja cunoscute.

Acestea sînt doar cîteva dintre efectele fenomenului corupției în instanțele de judecată. În acest sens, un grup de juriști a lansat campania „Juriștii și jurnaliștii contra corupției în instanțele de judecată”, în cadrul căreia juriștii sînt invitați să mediatizeze cazurile de corupție, admise de instanțele de judecată.

Președintele Asociației Obștești Liga pentru Apărarea Drepturilor Patrimoniale „Pro Echitate”, Vladislav Roșca, susține că fenomenul corupției în instanțele judecătorești din

R. Moldova, în mod special în cele economice, prezintă un pericol pentru societate și pentru securitatea economică a statului. Potrivit acestuia, corupția reprezentată de unii judecători

și unii oameni de afaceri, care stau în spatele acestora, este în stare să-și protejeze interesele meschine, inclusiv prin unele mijloace politice. Drept exemplu, Vladislav Roșca a adus sistemul de redistribuire aleatorie a dosarelor.

Prin această campanie, Liga „Pro Echitate” apelează la jurnaliști, pentru medietizarea pe larg a judecătorilor corupți și a oamenilor de afaceri care facilitează și susțin deciziile judecătorești în interesul lor. „De mîine, juriștii de la „Pro Echitate” vor prezenta periodic instituțiilor mass-media cazuri reale, bine documentate, probe, care vor permite elucidarea cazurilor de corupție în instanțele de judecată, inclusiv în cele economice”, spune juriștul Vitalie Ciofu.

Prin această campanie, Asociația „Pro Echitate”, își propune să contribuie la creșterea conștiinței publice, să avertizeze drepturile celor ce dispun de drepturi patrimoniale și să acorde asistență și consultație de specialitate tuturor cetățenilor.

„SIS-ul nu ascultă telefoanele în prezent, iar informațiile despre 7 aprilie 2009 au fost distruse”

În prezent, Serviciul de Informații și Securitate al R. Moldova nu ascultă convorbirile telefonice. Declarația aparține directorului adjunct al instituției, Valentin Dediuc, lansată în cadrul unei emisiuni la PublikaTV.

Referindu-se la informațiile despre evenimentele din aprilie 2009, sursa declară că o bună parte din materialele operative ale Serviciului de Informații și Securitate de pînă la evenimentele din 7 aprilie 2009 au fost distruse la indicația lui Artur Reșetnicov, fostul director al instituției. Totodată, vorbind despre evenimentele din aprilie 2009, Dediuc susține că este greu de spus dacă a fost o tentativă de lovitură de stat.

În cadrul emisiunii Dediuc l-a acuzat pe fostul șef al SIS, Valeriu Pasat, precum că ultimul ar fi transformat SIS-ul într-un SRL. „Toate capacitățile serviciului erau utilizate pentru obținerea de informații, care nu țineau de competența acestei instituții. Ulterior, acestea erau difuzate în interesul unor persoane sau al unor partide”, a conchis Dediuc în cadrul aceleiași emisiuni.

Artur Reșetnicov declara la începutul anului că actuala putere încearcă să manipuleze opinia publică. La audierile din februarie, Artur Reșetnicov a calificat protestele din anul trecut ca tentativă de lovitură de stat. El este audiat în calitate de martor în dosarul „sapte aprilie”.

Experții internaționali: reforma justiției necesită investiții

Independența sistemului judiciar în calitate de instituție de stat și a judecătorului în calitate de garant al intereselor statului nu poate să se bazeze doar pe declarația constituțională precum că instanțele judecătorești ar trebui să fie independente în activitatea lor. Aceasta ar trebui să fie protejată de un sistem de garanții, creat pentru a stimula sistemul judiciar să fie independent, fapt ce se poate realiza în primul rând prin majorarea alocațiilor bugetare.

Aceasta este doar una din concluziile expuse în raportul privind procedurile existente pentru bugetul instanțelor judecătorești în Republica Moldova. Raportul a fost elaborat de către expertul internațional Dragana Lukič și prezentat recent, în cadrul unei întâlniri cu magistrații Consiliului Superior al Magistraturii. Președintele CSM, Dumitru Visterniceanu, a ținut să menționeze din start importanța pe care o prezintă raportul pentru magistrați și să mulțumească autoarei pentru eforturile depuse în formularea concluziilor și a recomandărilor. El a specificat că nu este pentru prima oară când experții internaționali, inclusiv din partea Consiliului Europei, au avut în centrul atenției sistemul bugetar din justiție. Și de această dată, scopul a fost de a acționa în mod repetat asupra situației reale care se constată la capitolul respectiv. Dumitru Visterniceanu și-a exprimat speranța că acest raport va determina strategia de mai departe a sistemului bugetar ce ține de justiție. „Independența justiției poate fi asigurată și garantată atunci când există independența bugetară, independența în sensul legii”, a mai adăugat președintele CSM.

În acest context, Dragana Lukič a evidențiat că provocarea principală cu care se confruntă pentru moment sistemul judiciar al Moldovei este de a consolida reformele de pînă acum prin elaborarea,

finanțarea și implementarea unui program de modernizare în întregul sistem judiciar, pentru a susține transformarea și a da dovadă de impact prin indicatori de performanță.

Nu neagă nimeni faptul că cetățenii Republicii Moldova au nevoie de acces adecvat la justiție și de un proces echitabil, iar conform prevederilor legislative, este obligația statului să asigure aceste condiții. Mai ales că Republica Moldova și-a manifestat în mod oficial disponibilitatea de a continua procesul de negociere a Acordului de Asocieri cu Uniunea Europeană. Însă măsură în care se realizează aceste deziderate lasă de dorit. Cel puțin aceasta este părerea expusă de mai mulți experți naționali, dar și internaționali. Din păcate, în Moldova nu este nici măcar o clădire pentru Consiliul Superior al Magistraturii, nemaivorbind de alte 2 clădiri pentru instanțe, pe care consiliul nu le are și le închiriază. Anumite cauze sînt audiate chiar în oficiul judecătorului, ceea ce, în opinia autoarei raportului, este foarte departe de orice standard și nu asigură siguranța și securitatea părților implicate în proces și nici a judecătorului.

După experiența nereușită cu ultima extindere a UE, asta deoarece cazurile Bulgaria și România au fost calificate, în repetate rînduri, drept mai puțin reușite, europenii plasează un accent sporit pe sectorul justiției. Nu este un secret că

UE este dispusă să permită unei țări să se apropie mai mult de ea în procesul de negocieri doar dacă se face ordine în sectorul justiției. În opinia Draganei Lukič, europenii nu fac acest lucru deoarece iubesc foarte mult Moldova sau o altă țară, ci deoarece vor să-și protejeze hotarele de noile forme

de crimă moderne, cum ar fi crima organizată, crima prin Internet, traficul de ființe umane, drogurile. Se întimplă din motiv că aceste fenomene nu se limitează la o singură țară, ci au devenit o problemă pentru toate statele. Este evident faptul că grupările criminale au devenit din ce în ce mai abile și și-au dezvoltat abilitățile din ce în ce mai mult. „În acest sens, atât sectorul justiției, cât și cel subordonat Ministerului Afacerilor Interne trebuie să urmeze exemplul lor la capitolul majorarea investițiilor în scopul consolidării capacităților și instruirea personalului”, a precizat experta. Din același motiv, este extrem de important ca un stat să fie suficient de puternic pentru a putea contracara aceste crime, ceea ce se poate realiza în cazul în care își va consolida sectorul judiciar, astfel încît acesta să fie bine dotat și bine instruit.

Făcînd o comparație cu situația altor țări care trec prin procesul de tranziție, Dragana Lukič s-a arătat convinsă că dacă un expert al Comisiei Europene va veni să facă o evaluare în cadrul procesului de negociere a Acordului cu Uniunea Europeană, acesta va avea o părere mai puțin pozi-

tivă despre situația instanțelor din Moldova. Deși a ținut să precizeze că este pe deplin conștientă de faptul că autoritățile au și alte priorități, cum ar fi învățămîntul, contribuțiile sociale, experta s-a arătat convinsă de faptul că dacă încearcă să se facă economii pe seama justiției, cum s-a făcut anul trecut, se vor aduce daune pe termen lung sectorului justiției.

Experta a ținut să menționeze că Serbia, țara de unde vine, a trecut printr-un proces foarte complicat de tranziție și se află încă în tranziție. „Atît timp cît Serbia nu a fost dispusă să investească mai mult în domeniul justiției, ea nu a avansat în negocierile cu UE. A reușit să facă pași în procesul de liberalizare a vizelor doar după ce a investit mai mult în justiție”, a specificat Dragana Lukič. Din această cauză, ea și-a manifestat înțe-

legerea față de situația complicată a sistemului judiciar din Moldova.

Raportul, pe lîngă recomandările generale pe care le prezintă, mai conține și un alt set de recomandări, divizate în cele pe termen scurt, mediu și lung, pentru a îmbunătăți eficiența sistemului. Recomandările pe termen scurt țin mai mult de natură organizatorică și tehnică și sînt menite să îmbunătățească lucrul în acest sistem. Într-un șir de alte rapoarte cum ar fi cel al Băncii Mondiale, al OSCE s-a recunoscut că infrastructura fizică a instanțelor este de o calitate mult prea departe de standardele europene și trebuie să se facă investiții continue și este important să se implementeze acordul care a fost elaborat în cadrul proiectului Provocările Mileniului. „Chiar dacă nu există surse suficiente în Bugetul de Stat, acest lucru poate fi făcut prin diferite împrumuturi sau granturi, dar autoritățile sînt obligate să găsească o modalitate pentru redresarea situației. Sunt absolut sigură că dacă se dorește, autoritățile vor putea găsi o clădire liberă pe care să o ofere în acest scop pentru CSM”, a mai punctat experta. De asemenea, raportul conține practici și recomandări care nu necesită investiții semnificative, cum ar fi îmbunătățirea comunicării cu Ministerul Finanțelor, pentru ca plățile să se efectueze mai rapid, fapt care a fost o problemă pentru contabili în ultimii 2 ani. „Sînt necesare doar cîteva ședințe suplimentare ca să fie organizate și să fie discutate toate aspectele tehnice pentru a nu permite întîrzierea plăților prin anumite greșeli tehnice și a nu împiedica sistemul justiției să reușească să redistribuie și acest buget

limitat care i se alocă”, este de părere autoarea. Aceasta a mai evidențiat importanța sporirii capacităților personalului administrativ, care acum constituie o problemă din cauza fluctuației înalte a personalului, motivată de salariile mici. „Dacă ne dorim cu adevărat să avem o reformă semnificativă, atunci în afară de majorarea salariilor existente este necesar să se majoreze și numărul de personal implicat, deoarece o parte a acestei reforme implică trecerea la programe bugetare sau elaborarea de bugete pe bază de programe care au nevoie de indicatori de performanță”, a explicat Lukič.

Mesajul principal pe care l-a transmis experta prin intermediul raportului constă în faptul că legislația într-o țară nu se face de dragul Consiliului Europei sau al Uniunii Europene. „Atîta timp cît autoritățile nu vor înțelege că justiția trebuie să devină cel de-al treilea pilon pe care să se bazeze statul și nu vor fi dispuse să investească pe termen lung în justiție, nu vor înțelege că în acest fel statul va evita sancțiunile pe care trebuie să le achite pe cauzele pierdute la CEDO, țara nu va fi pregătită pentru anumite reforme profunde. Doar cînd se va înțelege că este necesară îmbunătățirea personalului instanțelor, a infrastructurii, precum și a legislației procedurale, care este un proces complicat și de durată, doar atunci se va îmbunătăți situația în justiție”, a accentuat aceasta.

Raportul a fost elaborat și publicat în cadrul proiectului Reforma instanțelor judecătorești, finanțat de Banca Mondială prin intermediul Fondului pentru dezvoltare instituțională.

Lilia STRÎMBANU

CC: Președintele interimar este obligat să dizolve Parlamentul

Curtea Constituțională a dat aviz pozitiv la dizolvarea Parlamentului, în baza solicitării depuse în acest sens de către președintele interimar, Mihai Ghimpu. Potrivit Constituției, dacă deputații nu reușesc să aleagă șeful statului, Legislativul este dizolvat și sînt organizate alegeri anticipate. Avizul este definitiv, nu poate fi atacat și va intra în vigoare la data publicării. Din acest moment, președintele interimar este în drept și obligat să emită un decret prin care ar dizolva Parlamentul”, este verdictul Curții Constituționale citit de către președintele acesteia, Dumitru Pulbere. Victor Pușcas a formulat o opinie separată, care va fi publicată în Monitorul Oficial.

Pușcas a cerut amînarea ședinței

Chiar de la începutul ședinței, judecătorul Victor Pușcas a cerut amînarea examinării sesizării pentru o altă zi, iar între timp Curtea Constituțională să examineze rezultatele referendumului. „Plebiscitul poate fi declarat valabil, nevalabil, sau nul, iar Comisia Electorală Centrală trebuie să organizeze un nou referendum în termen de o lună. Trebuie să rezolvăm mai întîi această problemă”, a spus Pușcas. Reprezentanții Președinției și Parlamentului nu au fost de acord cu solicitarea lui Victor Pușcas. Potrivit legii, ședința poate fi amînată la cererea unui magistrat, dacă

aceasta este întemeiată. „Eu cred că noi trebuie să încetăm să ne jucăm de-a statul. Ca să nu apară niciun semn de întrebare, eu nu văd nicio problemă să amînăm ședința”, a adăugat și viceministrul Justiției, Gheorghe Susareno. Juristul comuștilor nu a fost de acord și a cerut examinarea sesizării lui Ghimpu. După ce s-au retras în deliberare, magistrații au anunțat că continuă ședința. „Se respinge demersul domnului Pușcas, deoarece argumentele nu sînt convingătoare. Ședința continuă”, a remarcat președintele Curții Constituționale, Dumitru Pulbere.

Gheorghe Susareno: „Am impresia că asistăm la înmormîntarea actualului Parlament”

Ulterior, participanții la examinarea sesizării și-au expus pozițiile pe marginea subiectului dizolvării Parlamentului. „Ascultînd poziția reprezentantului Președinției, am impresia că sîntem la înmormîntare. Asistăm la înmormîntarea actualului Parlament”, a spus, cu zîmbet, Gheorghe Susareno. „Eu sînt de acord cu avizul emis, dar cred că trebuie de luat în calcul și rezultatele referendumului, care tot e o circumstanță. Curtea nu era în drept să examineze această sesizare fără să se pronunțe pe rezultatele plebiscitului. Termen de dizolvare nu există. Rămîne la

latitudinea președintelui”, a spus judecătorul Victor Pușcas.

Dumitru Pulbere crede că lipsa unui termen concret în care urmează să fie emis decretul de dizolvare a Parlamentului este o lacună în legislația națională. „Specialiștii internaționali se referă la maxim 3 luni cînd vorbesc despre termen rezonabil”, a spus Pulbere.

28 noiembrie – alegeri parlamentare anticipate

Alegerile parlamentare anticipate ar putea avea loc pe 28 noiembrie curent, potrivit președintelui interimar al Republicii Moldova, Mihai Ghimpu. Ghimpu a făcut această afirmație la finele săptămînii trecute. Amintim că, după eșecul referendumului constituțional de la începutul lunii septembrie, Mihai Ghimpu a inițiat procedura de dizolvare a Legislativului. El a depus la Curtea Constituțională un demers, iar instanța a anunțat că va da un răspuns în contextul acestei chestiuni în termen de zece zile. Anterior, Mihai Ghimpu declarase că alegerile parlamentare urmau să fie organizate la 14 noiembrie, iar apoi liderii Alianței pentru Integrare Europeană au vehiculat data de 21 noiembrie însă aceasta a rămas la discreția președintelui interimar. Mai tîrziu, această dată însă a fost pusă sub semnul întrebării, pe motiv că ziua de 21 noiembrie este ziua Sf. Arhanghel Mihail, în care mai multe locali-

tăți rurale din Moldova sărbătoresc hramul. Opoziția comunistă a acuzat în cîteva rînduri Alianța că tergiversează intenționat dizolvarea actualului Parlament. Legislația prevede că alegerile trebuie să se desfășoare în cel

mult 60 de zile din data semnării decretului. Din toți liderii AIE, numai Serafim Urecheanu are o părere proprie. Liderul AMN spune că nu are decît să se conformeze majorității, însă consideră că cea mai potrivită perioadă pentru alegeri este a doua jumătate a lunii decembrie, atunci cînd cetățenii Republicii Moldova se întorc din străinătate. Totodată, comuniștii susțin data de 21 noiembrie pentru organizarea alegerilor parlamentare anticipate, precizînd doar faptul că ei au vrut alegeri încă un an în urmă.

S. C.

Ratificarea Statutului de la Roma – un pas spre integrarea europeană

Pornind de la același deziderat integraționist al Republicii Moldova la comunitatea internațională, respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului devine imperios necesară. Astfel, actele, tratatele și alte documente aprobate în acest sens vin să confirme atașamentul statelor semnatare față de principiile democratice, accentul fiind pus pe valoarea și demnitatea umană.

În acest context, Parlamentul Republicii Moldova a ratificat recent, fără rezerve, cu votul a 55 de deputați, Statutul Curții Penale Internaționale (CPI) adoptat în 1998 la Roma. De asemenea, au fost adoptate amendamentele elaborate de către ministerul Justiției la Codul penal al Republicii Moldova pentru ajustarea legislației naționale la prevederile Statutului CPI.

Curtea Penală Internațională este instanța internațională de investigare și judecare a persoanelor care se fac vinovate de comiterea genocidului, crimelor împotriva umanității și crimelor de război.

Astfel, prin ratificarea Statutului CPI, Republica Moldova obține posibilitatea de a trage la răspundere persoanele care au săvârșit infracțiuni ce cad sub jurisdicția CPI, cetățeni naționali, străini sau apatrizi.

Această instituție are o importanță deosebită pentru statele

membre ale Uniunii Europene, toate țările ei acceptând jurisdicția Curții, ratificarea de către Republica Moldova a Statutului CPI fiind un angajament asumat de statul nostru

în procesul de negociere a semnării Acordului de asociere cu Uniunea Europeană.

La rândul lor, mai multe organizații neguvernamentale antrenate plenar în apărarea drepturilor omului au salutat decizia Parlamentului de ratificare a Statutului de la Roma al Curții Penale Internaționale.

Făcând referire la importanța ratificării Statutului de la Roma al CPI, Coaliția Națională pentru Curtea Penală Internațională, constituită în luna martie a acestui an din mai multe organizații neguvernamentale, menționează într-un comunicat de presă că ratificarea acestui statut constituie un pas extrem de important pentru asigurarea respectării drepturilor omului pe teritoriul Republicii Moldova, dar și a consolidării justiției internaționale în întreaga lume. Prin urmare, țara noastră a trecut de partea statelor care se pronunță clar împotriva genocidului, crimelor contra umanității și crimelor de război, se menționează în comunicat.

Veaceslav Balan, președintele Amnesty International Moldova, coordonatorul grupului de lucru pentru CPI, a declarat că acum Republica Moldova este obligată să implementeze Statutul de la Roma și să asigure, în caz de necesitate, o cooperare

activă cu CPI. Experții în domeniu mai susțin că pentru consolidarea statutului juridic al CPI și funcționarea acesteia Statul nostru trebuie să mai semneze acordul care vizează privilegiile și imunitățile Curții.

Totodată, Ion Manole, directorul Asociației „Promo-Lex”, a eviden-

țiat că ratificările Statutului de la Roma fără rezervele privind teritoriul transnistrean este extrem de pozitivă, deoarece garantează includerea acestui spațiu sub jurisdicția CPI. Ca rezultat, locuitorilor acestui spațiu al Republicii Moldova li se acordă practic primele asigurări reale privind respectarea unor drepturi și libertăți, iar persoanele care se vor face vinovate de anumite crime ce cad sub incidența jurisdicției CPI nu se vor putea adăposti în această regiune.

Nu în ultimul rând trebuie menționat faptul că ratificarea Statutului de la Roma a fost preconizată și în planul de acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană pe 2005-2009.

„Deși cu întârziere, Parlamentul a făcut unul dintre cei mai importanți pași pentru a realiza obligațiile țării față de comunitatea internațională”, a subliniat Ludmila Popovici, directorul executiv al Centrului „Memoria”.

Organizațiile neguvernamentale care fac parte din Coaliția Națională pentru CPI au promovat ratificarea statutului de peste 8 ani.

În calitate de membru al CPI, Republica Moldova va achita o cotizație anuală în mărime de 0,002 % din bugetul țării.

Cor. Dreptul

Guvernul vrea să blocheze scumpirea pînii, prin distribuirea de grâu din rezerva de stat către producători

Guvernul vrea să blocheze scumpirea pînii, prin distribuirea de grâu din rezerva de stat către producători. Surse guvernamentale spun că propunerea ar putea fi adoptată în ședința Cabinetului Filat. Decizia ar

urma să fie aplicată doar temporar, pentru firmele de panificație care acum lucrează în pierdere.

Nu ar fi prima dată cînd se aplică o asemenea măsură. În urmă cu un an, ministrul de stat Victor Bodiu declara că în 2008, Guvernul Grecianii a acordat gratuit și ilegal 9 mii de tone de grâu combinatului de panificație din Bălți și întreprinderii „Franzeluța”. Bodiu promitea că fabricile vor fi obligate să returneze grîul în rezerva de stat.

Recent, la Bălți pîinea s-a scumpit deja cu 25 de bani. Conducerea combinatului a invocat că nu își mai permite să mențină prețul vechi.

Republica Moldova nu va intra în Uniunea Vamală

„Moldova nu va intra în Uniunea Vamală din care face parte Rusia, Kazahstan și Belarus”, a declarat ministrul Economiei, Valeriu Lazăr.

Totodată, Lazăr a declarat că Moldova ar putea încheia negocierile privind Zona de comerț liber cu Rusia, Ucraina, Armenia, Belarus și Kazahstan pînă în martie 2011.

Ministrul Economiei a menționat că este mulțumit de desfășurarea negocierilor privind Zona de comerț liber. Acesta a explicat însă că aderarea Republicii Moldova la Uniunea Vamală este inacceptabilă. „Următoarea etapă a dezvoltării acestei Uniuni va fi crearea unor structuri supra-naționale, iar Moldova nu este gata să meargă la o astfel de integrare politică.”

Lazăr a explicat că pentru Moldova este suficientă integrarea economică a țării în limitele CSI, în baza Acordului de Liber Comerț, care nu contravine procesului de integrare europeană.

În luna martie curent, ministrul Economiei a declarat că intrarea în Uniunea Vamală ar deschide pentru Republica Moldova o posibilități mai mari de export în cadrul unei piețe comune. La începutul lunii ulie, Belarus, Rusia și Kazahstan au semnat declarația de intrare în Uniunea Vamală. Se presupune că pînă în 2012 va fi creat un spațiu economic unic pentru Federația Rusă, Belarus și Kazahstan, care va accelera integrarea economică a acestor trei țări. Ucraina nu intenționează să adere la această structură. Piața comună a Uniunii Vamale reprezintă peste 170 milioane de oameni.

Reglementări privind activitatea de executor judecătoresc

La 21 septembrie curent, a avut loc inaugurarea primului Congres al executorilor judecătorești privați. Congresul executorilor judecătorești constituie organul suprem al Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești (UNEJ), fiind constituit din toți membrii săi.

Invitatul special al evenimentului a fost Alexandru Tănase, ministrul Justiției Republicii Moldova.

În alocuțiunea de deschidere, A. Tănase a remarcat faptul că „liberalizarea sistemului de executare este una din cele mai complicate reforme înfăptuite pînă în prezent în sistemul judiciar, fiind o etapă importantă și deosebit de responsabilă pentru justiția Republicii Moldova”. El a mai subliniat că își dorește ca această reformă să fie una viabilă, însă garanția reușitei ei o constituie activitatea corpului de executori.

Executorii și-au ales organele profesionale

Evenimentul în cauză a oferit oportunitatea executorilor judecătorești de a-și alege organele profesionale.

Astfel, Roman Talmaci, executor judecătoresc din municipiul Chișinău, a fost ales, pe un mandat de 4 ani, Președinte al UNEJ. Președintele UNEJ reprezintă Uniunea în relațiile cu persoanele fizice și persoanele juridice din țară și din străinătate, prezidează ședințele Consiliului UNEJ, semnează actele consiliului, supraveghează relațiile dintre Uniune și camerele teritoriale ale executorilor, acordă sprijin camerelor teritoriale ale executorilor judecătorești în relațiile lor cu autoritățile publice centrale și locale.

În cadrul Congresului, Roman Talmaci, Anatolie Bănărescu, Oxana Novicov, Vladimir Bezede, Svetlana Mocan, Svetlana Postovan, Eudochia Șevcenco au fost aleși în calitate de membri ai Consiliului UNEJ. Acesta reprezintă organul executiv al UNEJ, fiind constituit din 7 membri aleși pe un termen de 4 ani. Președintele UNEJ este de drept și președinte al Consiliului.

Tot în cadrul Congresului au fost aleși și președinții celor 3 Camere teritoriale ale executorilor. Președintele Camerei Executorilor Nord a fost ales Nicolae Gușan, Președintele Camerei Executorilor Centru este Anatol Bă-

nărescu și Președintele Camerei Executorilor Sud a fost ales Vladislav Constantiniuc.

La fel, în cadrul congresului a fost adoptat statutul UNEJ în calitate sa de asociație profesională necomercială din care fac parte toți executorii judecătorești din momentul învestirii în funcție. De asemenea, au fost aleși executorii judecătorești ce urmează a fi desemnați, prin ordinul ministrului Justiției, în componența Colegiului disciplinar și membrii Comisiei de cenzori.

Odată cu alegerea organelor de autoadministrare a sistemului de executare, se încheie ultima etapă a procesului de liberalizare a sistemului de executare a hotărîrilor judecătorești, prin trecerea de la sistemul de stat la cel privat.

Au fost aprobate taxele de executare a hotărîrilor judecătorești

În altă ordine de idei, Ministerul Justiției a elaborat regulamentul privind modul de determinare a mărimii taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și a spezelor procedurii de executare care a și fost adoptat recent de către cabinetul de miniștri.

Potrivit regulamentului, executorul judecătoresc nu este în drept să pretindă pentru actele întocmite, plăți mai mari decît cele stabilite în regulamentul. Taxele și spezele sînt considerate cost al procedurii, fiind plățile care acoperă costurile eforturilor și timpul executorului judecătoresc și ale personalului biroului său și din contul cărora este asigurată întreținerea biroului și alte plăți aferente activității executorului judecătoresc.

Taxele și spezele vor fi achitate în avans, în temeiul unui borderou întocmit de executorul judecătoresc, de către creditor sau de persoana care solicită efectuarea acțiunilor respective.

De asemenea, regulamentul stabilește că vor fi scutiți de plata taxelor prevăzute creditorii în cazul documentelor executorii privind: încasarea pensiei de întreținere; încasarea sumelor bănești pentru repararea prejudiciilor cauzate prin vătămarea integrității corporale, prin o altă vătămare a sănătății sau prin deces, dacă repararea s-a efectuat sub formă de prestații bănești periodice; restabilirea la locul de muncă; încasarea indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și a altor prestații de asigurări sociale prevăzute de lege; încasarea sumelor în beneficiul statului și confiscările.

La elaborarea proiectului dat, s-a ținut cont de metodologia de calcul pentru stabilirea costului minim al unei proceduri de executare, recomandată de experții PNUD și utilizată în alte state la stabilirea tarifelor pentru activitățile executorilor judecătorești.

Cor. Dreptul

Studentii vor putea vota oriunde

Studentii care nu au viză de domiciliu sau de reședință vor putea vota la alegeri la orice secție din localitatea în care învață. Legislativul a votat în lectură finală această modificare la Codul electoral. Pentru a vota, studenții vor trebui să prezinte buletinul de identitate, carnetul de student și să semneze o declarație pe propria răspundere că nu vor vota de mai multe ori. Deputații comuniști au criticat noile prevederi, pe care le consideră discriminatorii.

„Propun ca această normă să fie exclusă, să rămână norma anterioară și să nu facem discriminări, să cream condiții de pressing asupra categoriilor de persoane cum sînt studenții”, a remarcat deputatul comunist Anatolie Zagorodni.

„Nu este vorba de nicio discriminare, dar de niște obligațiuni ale statului de a crea condiții pentru ca studenții să voteze la orice secție de votare în localitatea unde-și fac studiile”, a adăugat președintele Comisiei parlamentare pentru numiri și imunități, Ion Pleșca.

„Vreți să folosiți resursa administrativă și să-i obligați pe toți studenții să voteze la univărsitate, așa cum a fost la militari, la Academia de Poliție și în altă parte”, este de părere deputatul PCRM Grigore Petrenco.

Cei care vor vota de mai multe ori riscă să stea după gratii

Totodată, potrivit noilor modificări, vor fi sancționați cei care vor încerca să falsifice alegerile. Astfel, persoanele care vor vota de mai multe ori, vor utiliza acte de identitate sau buletine false vor fi sancționate cu amenda de la 4 pînă la 8 mii de lei, sau pînă la 2 ani de închisoare.

Scînteii în Parlament din cauza unui împrumut

Scînteii aprinse pe 17 septembrie în Parlament la decizia cu privire la împrumutul de către Moldova a 50 milioane de dolari de la Asociația Internațională pentru Dezvoltare. Proiectele de lege ce prevăd crearea unui Centru de „e-Transformare a Guvernării”, a unui centru de „Management al dezastrelor” și un proiect ce prevede politici de dezvoltare pentru recuperarea economică a țării, implementarea cărora necesită împrumuturi de aproape 50 mln USD. Majoritatea parlamentară a votat un proiect de lege ce prevede ratificarea unui acord de avans între Guvernul Republicii Moldova și Asociația Internațională

pentru Dezvoltare pentru pregătirea proiectului de „e-Transformare a Guvernării”. Proiectul va avea două componente: crearea unui Centru de

oameni de afaceri. Cei care s-au potrivit au fost comuniștii.

„Este foarte ușor de împrumutat și de a face declarații politice, pom-

lei, cu un proiect de credit cu China de 1 miliard și dumneavoastră sînteți îngrijorați de aceste 50 milioane? Noi sîntem puși în situația să mișcăm lucrurile înainte” a replicat președintele Parlamentului, Mihai Ghimpu.

„- Voi ați creat-o”, a strigat din sală deputatul comunist Zinaida Chistrugă.

„- Cum noi dacă voi ați guvernat 8 ani de zile? Nu-s eu miliardar, dar voi. Eu am 20 de ani în politică și am un apartament cu 2 odăi, dar nu ca dumneavoastră, doamna Zinaida Chistrugă, vilă cu 3 etaje”, a adăugat Mihai Ghimpu.

Un alt proiect pentru care este nevoie de împrumuturi substanțiale din afară este și cel destinat creării unui centru de „Management al dezastrelor și riscurilor climatice în Moldova”. Proiectul a fost criticat dur de opoziția parlamentară, care susținea că serviciile pe care le-ar putea oferi acest centru intră în obligațiile directe ale Ministerului Mediului. A fost votat și proiectul pentru ratificarea unui acord de finanțare între Guvernul Republicii Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare cu privire la politicile de dezvoltare și recuperarea economică a țării. Proiectul necesită un împrumut de peste 25 mln USD.

S. C.

„e-Guvernare” și crearea unei infrastructuri comune a instituțiilor de stat. Costul total al proiectului este de 15 mln USD și va fi finanțat printr-un împrumut oferit de Asociația Internațională de Dezvoltare a Băncii Mondiale, cu o rată a dobînzii de 0,75 la sută anual. Proiectul va conduce la transformarea digitată a guvernării, ceea ce va permite prestarea mai eficientă a serviciilor pentru cetățeni și

poase. Dumneavoastră împrumutați pe un cap, fără să vă gândiți cine va rambursa acești bani. Ori v-ați resemnat cu pierderea referendumului și nu vă mai gândiți la popor”, a remarcat deputatul comunist Iurie Muntean.

„Ne-ați lăsat cu un deficit bugetar de 8 miliarde de lei, cu un contract cu Gazprom în care în fiecare trimestru se majorează prețul la gaze, cu datorii la Moldova-Gaz de 2 miliarde de

Șoferii microbuzelor de rută din Chișinău nu vor putea lua mai mult de 7 persoane în picioare

Șoferii microbuzelor de rută din Chișinău nu vor putea lua mai mult de 7 persoane în picioare. Direcția transport a primăriei a elaborat proiectul unor noi prevederi ale regulamentului de transportare a pasagerilor. Acestea vor intra în vigoare

dacă vor fi acceptate și de primarul general. Administratorii rutelor de microbuze se opun însă noilor norme, spunînd că astfel mulți oameni nu ar ajunge la timp la serviciu sau la școală.

Șeful Direcției Transport a Primăriei Chișinău i-a convocat într-o

ședință pe administratorii rutelor de microbuze. Veaceslav Țernă a pus în discuție un proiect de dispoziție a Primăriei care limitează numărul de pasageri fără locuri în microbuze.

Penalitățile pentru încălcarea acestei prevederi vor fi dure. Dacă poliția va înregistra mai mult de 3 cazuri de depășire a numărului de pasageri, mașina va fi scoasă din circulație, iar după 5 cazuri, administratorul va rămîne fără licență.

Administratorii propun deschiderea unui Centru în Chișinău care să reutilizeze microbuzele în așa fel ca acestea să poată transporta pasageri în picioare în condiții mai sigure.

Oamenii au păreri împărțite referitor la propunerea Direcției Transport a Primăriei.

Proiectul noilor regulamentări va fi transmis Primarului care urmează să ia decizia finală. Ele vor intra în vigoare dacă primarul va emite o dispoziție în acest sens.

Află ce salarii au demnitarii moldoveni

Președintele Republicii Moldova este cel mai bine plătit demnitar. Salariul șefului statului este de 9600 de lei. Această leață însă nu este încasată astăzi de nimeni. Mihai Ghimpu, care deține interimatul funcției de președinte, a renunțat la ea și ridică doar salariul de președinte al Parlamentului, care este de 8800 de lei.

În timp ce șeful statului are un salariu de aproape zece mii de lei, iar președintele Parlamentului – de

aproape nouă mii, un vicepreședinte al Legislativului ia opt mii de lei.

Un simplu deputat primește din banii publici 7100 de lei, iar șeful unei comisii parlamentare permanente are 7700 de lei.

Pentru fiecare participare la ședințele în plen și cele ale comisiilor permanente, deputații încasează suplimentar cîte 50 de lei.

Prim-ministrul Republicii Moldova ridică un salariu echivalent cu cel al președintelui Parlamentului, iar miniștrii sînt plătiți la fel ca și deputații. Un viceprim-ministru primește 8000 de lei, iar viceministrii – 6500.

Leața primarului Capitalei ajunge pînă la 6 mii de lei, cu tot cu sporurile lunare.

Potrivit statisticilor, în Republica Moldova salariul mediu este de 2850 de lei, iar pensia medie pe țară este de 809 lei.

Republica Moldova – pe locul doi la capitolul emiterea vizelor Schengen la numărul de locuitori

În 2009, conform unor date statistice, Belarusul a ocupat primul loc la capitolul numărul emis de vize Schengen la numărul de locuitori. Pentru această țară o viză Schengen a fost eliberată la 21 de cetățeni.

Potrivit datelor statistice, printre țările CSI, al doilea loc îl ocupă Republica Moldova. O viză Schengen a fost eliberată la circa 27-29 de persoane (cifra exactă este imposibil de calculat, deoarece nu există statistici credibile pentru regiunea transnistreană). În cazul Moldovei, numărul real al cetățenilor care au obținut o viză este mai mare, deoarece un anumit număr de țări, care sînt parte la Acordul Schengen, nu au oficii consulare pe teritoriul Republicii Moldova și o parte din cetățenii Republicii Moldova obțin vize în București sau Kiev (prin urmare, vizele care nu au fost obținute pe teritoriul Moldovei nu sînt reprezentate statistic).

Pe de altă parte, trebuie menționat că aproximativ 2/3 de vize emise în Republica Moldova au destinația a două țări care încă nu fac parte din spațiul Schengen, și anume Bulgaria și România.

Republica Moldova încă nu are o țară care i-ar oferi în mod prioritar vize Schengen, dar, evident, din 2012-2013, această țară va deveni România care va intra în spațiul Schengen.

În Ucraina și Rusia o viză Schengen a fost eliberată pentru 41-43 de persoane, în Turcia – o viză pentru aproximativ 160 de persoane, în China – o viză pentru 3000 de oameni.

Imaginea copilului în presă – între senzațional și responsabilitatea socială

Jurnaliștii trebuie să ia o atitudine mai responsabilă atunci cînd abordează subiectele sensibile ce au în prim-plan copii în suferință, astfel încît, prin mediatizarea cazurilor de abuz săvîrșite față de minori să nu provoace și mai multe daune. De această părere este directorul Asociației Presei independente, Petru Macovei, care a prezentat recent cel de-al doilea raport de monitorizare a mass-mediei în luna august, pe tema respectării drepturilor copilului.

Deși comparativ cu luna iulie, se atestă o tendință pozitivă de protejare a identității copiilor victime ale violenței, totuși experții au întîlnit materiale în care a fost dezvăluit numele copiilor, al părinților, imaginea acestuia, localitatea în care trăiesc și alte detalii care îl pot expune.

Directorul API consideră că conducătorii instituțiilor media trebuie să instruiască intensiv propriii colaboratori, iar editorii trebuie să verifice respectarea normelor deontologice. Petru Macovei a reiterat faptul că subiectele sensibile, care descriu cazuri de suferință profundă a copiilor, sînt mediatizate prin prisma senzaționalului.

„Regula de aur a unui jurnalism de calitate, cînd sînt reflectate subiectele ce au în prim-plan suferința copilului, este de a nu dăuna și mai mult acestui copil”, a afirmat jurnalistul și expertul în comunicare Ina Prisăcaru.

Printre cele mai frecvente greșeli comise de jurnaliști se numără și lipsa celor două surse, nerespectarea terminologiei (reținut, arestat, bănuț, suspect etc.), încălcarea prezumției nevinovăției și dezvăluirea datelor cu caracter personal ale copiilor (chipul, numele și prenumele, localitatea, instituția de învățămînt, etc.).

De asemenea, au fost înregistrate cazuri în care imaginea copiilor în suferință a fost utilizată în scopuri de manipulare politică (un material din ziarul „Moldova suverană”) și în cadrul materialelor de publicitate, fără ca acestea să fie marcate corespunzător.

Monitorizarea a 16 instituții media are loc pentru o perioadă de 6 luni (iulie-decembrie), dintre care 12 ziare, 2 agenții de presă și 2 portaluri de știri. Costul studiului este de 20 mii dolari și face parte dintr-un proiect pentru protecția drepturilor copilului, susținut de UNICEF.

• La solicitarea cititorilor

Măsurile de stimulare și sancțiunile disciplinare aplicate condamnaților

În modul stabilit de Codul de executare și de Statutul executării pedepsei de către condamnați, condamnatului care are o bună conduită și a făcut eforturi simțitoare pentru reintegrarea socială, în special în cadrul activității socioeducative, învățămîntului, instruirii profesionale, îi pot fi aplicate următoarele măsuri de stimulare:

a) prezența în zone interzise sau la ore nepermise în anumite zone din penitenciar ori nerespectarea orei de revenire în penitenciar;

b) tulburarea în orice mod a programelor socioeducative care se derulează în penitenciar;

c) procurarea sau deținerea de bani, bunuri sau de alte valori în alte condi-

c) încarcerarea:

– condamnatului deținut în penitenciarul de tip deschis sau semiînchis - pe un termen de pînă la 15 zile;

– condamnatului deținut în penitenciarul de tip închis - pe un termen de pînă la 20 de zile;

– femeii condamnate sau minorului condamnat - pe un termen de pînă la 7 zile;

penitenciare este în drept, în cazuri excepționale, pînă la expirarea termenului - limită menționat, să prelungească termenul verificării suplimentare cu 20 de zile. Dacă sancțiunea disciplinară nu a fost aplicată în termenul stabilit sau în cel suplimentar, condamnatul se consideră absolvit de pedeapsă. Decizia privind aplicarea sancțiunii disciplinare se aduce la cunoștință condamnatului, contra semnătură. Sancțiunea disciplinară sub formă de încarcerare se execută în conformitate cu Statutul executării pedepsei de către condamnați, cu condiția că raportul medical este pozitiv. Condamnatului încarcerat îi sînt interzise întrevederile, convorbirile telefonice, procurarea produselor alimentare, primirea coletelor, pachetelor cu provizii și banderolelor. Totodată, el beneficiază de plimbări zilnice cu durata de o oră (condamnatul minor - de cel puțin 2 ore) și este supus controlului medical zilnic. În caz de transfer într-o instituție curativoprofilactică, durata tratamentului condamnatului se include în termenul deținerii în carceră.

Sancțiunile disciplinare pot fi stinse sau anulate. Dacă în decursul unui an de la data executării ultimei sancțiuni disciplinare condamnatului nu i se aplică o nouă sancțiune, sancțiunea se consideră stinsă, iar condamnatul este considerat ca nefiind sancționat. Sancțiunea disciplinară sub formă de declarare a condamnatului violator al regimului de deținere se stinge la expirarea unui an de la data declarării lui drept violator al regimului de deținere, iar în cazul comiterii unei alte încălcări sancționate de către șeful penitenciarului - la expirarea unui an de la data aplicării ultimei sancțiuni disciplinare. Sancțiunea disciplinară poate fi stinsă înainte de termen, în calitate de măsură de stimulare, în modul stabilit. Sancțiunea disciplinară stinsă nu produce efecte juridice pentru condamnat. Sancțiunile disciplinare aplicate pot fi anulate prin hotărîrea definitivă a instanței de judecată, prin decizia Departamentului instituțiilor penitenciare, emisă în cadrul controlului departamental realizat prin dispoziția scrisă a șefului penitenciarului. Plîngerea împotriva deciziei privind aplicarea sancțiunii disciplinare se examinează în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală. Plîngerea depusă nu suspendă executarea sancțiunii disciplinare, cu excepția încarcerării. În cazul în care sancțiunea disciplinară a fost anulată, condamnatul se consideră ca nefiind sancționat.

a) mențiune;

b) premiarea pentru obținerea unor indicatori înalți în muncă;

c) acordarea unor întrevederi suplimentare de scurtă și de lungă durată;

d) permisiunea de a avea convorbiri telefonice suplimentare cu o durată de pînă la 20 de minute;

e) stingerea înainte de termen a sancțiunii disciplinare aplicate;

f) alte măsuri de stimulare prevăzute de prezentul cod.

În calitate de măsură de stimulare, condamnații care execută pedeapsa în penitenciare de tip deschis pot primi permisiunea de a se deplasa în afara penitenciarului în zilele de repaus și de sărbătoare nelucrătoare. Măsurile de stimulare se exprimă în scris și se aplică de către șeful penitenciarului. Mențiunea se exprimă, de asemenea, și de către șeful detașamentului. Premiul bănesc în calitate de măsură de stimulare se virează la contul de peculiu al condamnatului. Întrevederile de scurtă și de lungă durată se acordă suplimentar celor stabilite, în funcție de tipul penitenciarului și de regimul de deținere. Condamnatului i se poate stinge înainte de termen o singură sancțiune disciplinară aplicată anterior. Încarcerarea și transferarea condamnatului din regimul de deținere de resocializare în regimul comun pot fi stinse înainte de termen numai la expirarea a 6 luni din ziua executării sancțiunii disciplinare.

Constituie abateri disciplinare următoarele fapte:

ții decît cele prevăzute de lege;

d) nerespectarea normelor de igienă colectivă sau individuală;

e) comunicarea cu exteriorul în alte condiții și prin alte mijloace decît cele prevăzute de lege;

f) utilizarea în alte condiții decît cele prevăzute de lege a bunurilor puse la dispoziție de administrația penitenciarului;

g) nerespectarea oricărei obligații care revine persoanei condamnate la executarea pedepsei potrivit dispozițiilor Codului de executare, ale Statutului executării pedepsei de către condamnați și ale regulamentului de ordine interioară a penitenciarului, după aducerea acestora la cunoștință dacă este de natură să aducă atingere ordinii sau siguranței penitenciarului. Răspunderea disciplinară nu exclude răspunderea penală sau civilă a persoanelor condamnate. Pentru faptele care, potrivit legii penale, constituie infracțiuni, personalul administrației penitenciarului are obligația de a sesiza procurorul. În acest caz, poate fi aplicată, în mod provizoriu, una din sancțiunile menționate mai jos.

În modul stabilit de Codul de executare și de Statutul executării pedepsei de către condamnați, condamnatului îi pot fi aplicate următoarele sancțiuni disciplinare:

a) muștrare;

b) antrenarea, peste rînd, la îngrijirea și amenajarea încăperilor și/sau a teritoriului penitenciarului;

d) transferarea condamnatului din regimul de deținere de resocializare în regimul comun.

Condamnatului care beneficiază de dreptul de a se deplasa fără escortă sau însoțire i se poate aplica, în calitate de sancțiune disciplinară, interdicția de a locui în afara teritoriului penitenciarului. Condamnatul care, în timpul executării pedepsei, a admis repetat abateri disciplinare grave sau a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea unei infracțiuni intenționate este declarat violator al regimului de deținere. Condamnatul violator al regimului de deținere execută pedeapsa în regimul inițial de deținere și nu poate fi transferat în regimul comun sau în regimul de resocializare. Legea interzice încarcerarea femeilor gravide și femeilor cu copii sugari.

Sancțiunile disciplinare se exprimă în scris și se aplică de către șeful penitenciarului. Aplicarea mai multor sancțiuni disciplinare pentru o singură încălcare disciplinară nu se admite. La aplicarea sancțiunii disciplinare se iau în considerare circumstanțele de fapt, persoana condamnatului și comportamentul lui. Condamnatul este informat, contra semnătură, despre încălcarea care i se incumbă și are dreptul de a da explicații în apărarea sa. Sancțiunea disciplinară se aplică în cel mult 10 zile, iar în cazul unei verificări suplimentare - în cel mult 30 de zile de la data depistării încălcării. Directorul general al Departamentului instituțiilor

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări

răspunde juristul

Vitalie MODRÎNGĂ

Rog să vă expuneți asupra prevederilor legale care se referă la răspunderea materială a militarilor. Cătălin Roșca, mun. Chișinău

Conform articolului 4 din Legea cu privire la răspunderea materială a militarilor care reglementează răspunderea materială limitată a militarilor pentru prejudiciul cauzat din imprudență în timpul îndeplinirii obligațiilor serviciului militar, militarii răspund material în mărimea prejudiciului cauzat, însă nu mai mult de 2 solde lunare de întreținere, cu excepția cazurilor de răspundere materială integrală a militarilor. Militarii care îndeplinesc serviciul militar prin contract, culpabili de cauzarea prejudiciului legat de achitarea de către unitatea militară a amenzilor pentru staționarea containerelor, vagoanelor, navelor și/sau automobilelor, de majorarea volumului lucrărilor îndeplinite, de vărsarea cu întârziere a impozitelor și altor plăți obligatorii în bugetele corespunzătoare, poartă răspundere materială în mărimea prejudiciului cauzat, însă nu mai mult de 2 solde lunare de întreținere, dacă acțiunile lor nu conțin semnele compo-

nită a militarului (angajatului civil) într-o funcție care nu este prevăzută de statele unității militare (schema de încadrare) sau într-o funcție retribuirea căreia este mai înaltă decît a celei deținute efectiv poartă răspundere materială pentru prejudiciul cauzat de efectuarea supraplăților rezultate din eliberarea nelegitimă a militarului (angajatului civil), din transferul nelegitim al militarului (angajatului civil) la un alt loc de serviciu (de muncă), din numirea nelegitimă a militarului (angajatului civil) în funcție în mărimea prejudiciului cauzat, dar nu mai mult de 2 solde lunare de întreținere, dacă acțiunile lor nu conțin semnele compo-

Articolul 5 care reglementează răspunderea materială integrală a militarilor prevede că militarii poartă răspundere materială în mărimea integrală a prejudiciului în cazurile în care acesta este cauzat:

a) de lipsa, distrugerea, deteriorarea patrimoniului transmis militarului în evidență pentru păstrare, transportare, eliberare, utilizare sau în alte scopuri;

b) de acțiunile (inacțiunile) militarului care conțin semnele compo-

c) în urma sustragerii, nimicirii, deteriorării, degradării intenționate, consumului și/sau utilizării nelegitime a patrimoniului unității militare sau altor acțiuni (inacțiuni) intenționate, indiferent de faptul dacă ele conțin sau nu semnele compo-

d) de către militarul care și-a provocat în mod conștient starea de ebrietate alcoolică, narcotică sau toxică;

e) de acțiunile intenționate ale militarului care au provocat cheltuieli pentru tratamentul în instituțiile medico-militare și în alte instituții medicale al militarului sau al persoanelor ce au suferit în urma acestor acțiuni.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cât mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs., trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(septembrie 2010, nr. 35(342))

Citații în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea SRL „Ciocolate-Media”, pentru data de 21 octombrie 2010, ora 9.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la cererea SRL „Elan Poligraf”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Al. Rotari**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Flexograf-Com” și ÎI „Petrache Doina”, pentru data de 28 octombrie 2010, ora 11.20, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de ICS „Express Leasing” SRL.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Iu. Țurcan**

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Eco Delta”, pentru data de 1 noiembrie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 218, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la cererea SRL „Duo-Ego” privind încasarea sumei de 14 111,90 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Liliana Andriaș**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Harbuz Olga, pentru data de 7 octombrie 2010, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Harbuz Ștefan privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **Ion Țurcan**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Fortun Ion, pentru data de 8 octombrie 2010, ora 9.40, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 59) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea reclamantului SRL „Duo-Ego” privind încasarea datoriei.

Judecător **Ștefan Niță**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Rojca Grigori, pentru data de 11 octombrie 2010, ora 9.15, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Leonid Nichifor privind declararea nulității actului juridic.

Judecător **Ion Țurcan**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Burdin Alexandr, pentru data de 11 octombrie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Strat Ivan privind încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

Judecător **Ion Țurcan**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Baleva Irina, pentru data de 11 octombrie 2010, ora 11.50, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Balev Gheorghii privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **Ion Țurcan**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea „Intelcons Prim” SRL cu sediul în Sîngera mun. Chișinău, str. Schinoasa nr. 2, pentru data de 12 octombrie 2010, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 39) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea cet. Zavulan Maria privind restituirea pagubei.

Judecător **V. Efros**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Verdeș Alexandru, pentru data de 20 octombrie 2010, ora 12.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 44) în calitate de reclamat în cauza civilă la acțiunea lui Țăruș Dumitru către Mihai Iurie și Verdeș Alexandru privind încasarea pagubei.

Judecător **Daria Sușchevici**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Tudor Elena, pentru data de 22 octombrie 2010, ora 12.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 59) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea reclamantului ÎCS „Easy Credit” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător **Ștefan Niță**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Steopin Ion Ion, domiciliat în Chișinău, str. Paris nr. 53/3, apt. 14, pentru data de 20 octombrie 2010, ora 14.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 508) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Platon Evghenia și Rotaru Ruslan privind recunoașterea dreptului pierdut la spațiul locativ.

Judecător **Oleg Sternioală**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Nastas Ion, pentru data de 20 octombrie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît în cauza civilă cu nr. 2-2101/2010 la cererea cet-lor: Vioară Tamara, Vioară Liliana, Vioară Corneliu către Vioară Valeriu, Vioară Mihai, Nastas Ion privind declararea nulă a contractului de locațiune și apărarea dreptului de proprietate.

Judecător **Galina Moscalciuc**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Gavrilova Natalia, a.n. 1954, domiciliată în Chișinău, bdul Moscovei nr. 15/2, apt. 77, pentru data de 4 octombrie 2010, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 33) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea APLP 52/170 privind încasarea datoriei.

Judecător **Gh. V. Bîrnaz**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Sîtari Viorica, pentru data de 11 octombrie 2010, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea APLP-52/170 privind încasarea sumei.

Judecător **V. Ilașco**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Parabina Sergiu Vasile, pentru data de 11 octombrie 2010, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea înaintată de Parabina Tatiana Simion privind împărțirea imobilului.

Judecător **Iurie Potînga**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea a SC „Tver-Trans” SRL, ÎM „UCRGAZ” SRL, a cet. Tverdohleb Serghei, pentru data de 13 octombrie 2010, ora 10.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 24) în calitate de pîrîți în cauza civilă la acțiunea depusă de ÎCS „Express Leasing” SRL privind rezilierea contractelor, revindicarea bunurilor și încasarea datoriei.

Judecător **Stella Bleșceaga**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Vacarciuc Vitalie și Vacarciuc Veronica, pentru data de 18 octombrie 2010, ora 14.45, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 7) în calitate de pîrîți în cauza civilă la acțiunea lui Brunștein Ghenadie privind încasarea datoriei.

Judecător **Gheorghe Gorun**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea SA „Dovas”, pentru data de 15 octombrie 2010, ora 9.15, la ședința de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 15) unde se va examina cauza civilă la acțiunea ÎCS „Express Leasing” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător **Luiza Gafton**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Boreți Galina, pentru data de 15 octombrie 2010, ora 9.15, la ședința de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 15) unde se va examina cauza civilă la acțiunea ÎCS „Express Leasing” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător **Luiza Gafton**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea SIA „Aroma Floris” și cet. Leva Simion, pentru data de 18 octombrie 2010, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 27) unde se va examina cererea cet. Chiriac Andrei privind încasarea datoriei.

Judecător **Ion Druță**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Dercaci Veaceslav Vasile, a.n. 08.05.1957, originar din satul Cișmichioi, Vulcănești, pentru data de 12 octombrie 2010, ora 14.15, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 317) în calitate de pîrît în procesul civil intentat de DPDC Ciocana, Dercaci Irina privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător **Ludmila Cernei**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Condriac Galina Grigore, a.n. 24.09.1974, pentru data de 15 octombrie 2010, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 317) în calitate de pîrît în procesul civil intentat de DPDC Ciocana privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător **Ludmila Cernei**

Judecătoria Fălești solicită prezentarea cet. Melnic Evgheni Vasile, loc. s. Ilenița, Fălești, pentru data de 8 octombrie 2010, ora 9.00, la ședința de judecată (Fălești, str. 1 Mai nr. 14, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **Lilia Trocin**

ANUNȚ

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură și Regulamentul privind modul de promovare în serviciu a procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor comunică că, la ședința din 21.09.2010, a fost anunțat concursul pentru suplینirea posturilor vacante de: procuror în procuratură în următoarele procuratură teritoriale: Basarabeasca, Călărăși, Leova, Briceni, Ocnitza, Söldănești, Taraclia, Vulcănești, Căușeni, Dondușeni, precum și de adjunct al procurorului r-lui Nisporeni și adjunct al procurorului r-lui Cantemir (Hotărîrea CSP nr.2-3d-340/10).

Cererile de participare la concurs se depun la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, nr. 26, tel: 22-80-64, 22-14-44) pînă la 21 octombrie 2010.

**Secretariatul
Consiliului Superior al Procurorilor
tel: 22-80-64, e-mail: i.virlan@procuratura.md.**

Judecătoria Fălești solicită prezentarea cet-lor Nichifor Pavlina și Nichifor Elena, domiciliată în or. Fălești, str. Ștefan cel Mare nr. 29, apt. 5, pentru data de 12 octombrie 2010, ora 15.00, la ședința de judecată (Fălești, str. 1 Mai nr. 14, bir. 2) în calitate de pîrîte în cauza civilă la cererea reclamantului Vlaicu Valeriu privind restituirea împrumutului.

Judecător **Valentin Trișnevschi**

Judecătoria Hîncești, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Rusu Galina, domiciliată în or. Hîncești, str. Mihai Viteazul nr. 2/A și a SRL „Fabula”, pentru data de 13 octombrie 2010, ora 15.30, la ședința de judecată (Hîncești, str. Chișinăului nr. 7, bir. 3) în calitate de pîrît/copîrît în cauza civilă nr. 2-206 la cererea ÎCS „Express Leasing” SRL privind revindicarea bunului și încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **S. Balaban**

Judecătoria Cahul solicită prezentarea cet. Ceban-Negru Liubovi cu ultimul domiciliu cunoscut satul Găvănoasa, Cahul, pentru data de 15 octombrie 2010, ora 8.15, la ședința de judecată (Cahul, bdul Victoriei nr. 8, bir. 213) în calitate de pîrît în dosarul civil cu nr. 2-1330/2010 la acțiunea lui Caracaban Nicolai către Ceban-Negru Liubovi privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ion Cotea**

Judecătoria Cahul solicită prezentarea cet. Arteni Serghei cu ultimul domiciliu cunoscut satul Tătărăști, Cahul, pentru data de 15 octombrie 2010, ora 8.25, la ședința de judecată (Cahul, bdul Victoriei nr. 8, bir. 213) în calitate de pîrît în dosarul civil cu nr. 2-1336/2010 intentată de Arteni Diana către Arteni Serghei privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ion Cotea**

Judecătoria Cantemir solicită prezentarea cet. Nacu Iurie, domiciliat în satul Cociulia, Cantemir, pentru data de 26 octombrie 2010, ora 14.30, la ședința de judecată (Cantemir, str. Testemițanu nr. 2, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă înaintată la cererea ÎCS „Express Leasing” SRL privind încasarea datoriei de bani.

Judecător **Tudor Berdilă**

OMS: Circa 40 de tineri mor zilnic în Europa din cauza violenței

Circa 40 de tineri, cu vârste cuprinse între 10 și 29 de ani, mor zilnic în Europa din cauze violente, iar patru din 10 decese au fost produse de arme albe, a emis o alertă Organizația Mondială a Sănătății (OMS), care precizează totodată că 9 din 10 morți ar fi putut fi evitate, transmite „Efe”.

Potrivit unui raport al Biroului Regional pentru Europa al OMS, peste 15 000 de tineri mor anual în mod violent, o situație invers proporțională cu nivelul de dezvoltare a țării și cu accesul la sănătate publică.

Violența înregistrată între persoane este cea de-a treia cauză provocatoare de moarte în Europa, în rândul tinerilor cu vârste între 10 și 29 de ani, iar 40 la sută dintre crime – în jur de 6000 anual – sînt comise cu arme albe, un procent mai ridicat decît în cazul deceselor produse cu arme de foc sau din alte cauze, cum ar fi strangularea.

„Avem multe lucruri de învățat de la țările care au înregistrat un succes în procesul de prevenire a violenței. Dacă toate statele ar atinge cele mai scăzute cote ale criminalității din regiune, Europa ar putea salva viața a 13 000 de tineri anual”, a spus Zsuzsanna Jakab, directorul regional al OMS.

Cu un procent de 0,47 la sută în ceea ce privește decesele violente la fiecare 100 000 de tineri, în perioada cuprinsă între 2004 și 2006, Germania are cel mai scăzut indice, urmată fiind de Armenia, cu 0,5 la sută; Austria, cu 0,54 la sută; Republica Cehă, cu 0,55 la sută și Marea Britanie, cu 0,58 la sută.

Aniversări

Dumitru Chebac, președintele CA Cahul – 50 de ani

Mult stimat domnule Dumitru Chebac,

Cu totul și cu totul specială este ziua dumneavoastră de naștere din acest an. Sîntem onorați să vă adresăm cu ocazia frumosului jubileu acest sincer mesaj de felicitare. Popasul aniversar la care ați ajuns constituie o oportunitate de a pune pe cîntar succesele obținute. Astfel, avansarea prin muncă, responsabilitate, perseverență, devotament în domeniul ce vi l-ați ales ca destin – justiția, vă determină înconfundabilitatea.

Vă dorim viață îndelungată, plină de realizări și bucurii, clipe cât mai durabile de satisfacție și înălțare sufletească.

La mulți ani!

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Valentina Coptileș**, doctor în drept, conferențiar universitar Facultatea de Drept USM; **Diana Lazăr**, magistrul în drept, lector universitar Facultatea de Drept USM; **Cristina Popovici**, laborant superior catedra „Drept Constituțional și Administrativ” Facultatea de Drept USM; **Victor Burac**, magistrul în drept, lector universitar Facultatea de Drept USM; **Vitalie Stati**, doctor în drept, conferențiar universitar Facultatea de Drept USM; **Alexandra Peni**, președintele judecătorei Ceadr-Lunga; **Svetlana Caitaz**, vicepreședintele CSJ; **Grigore Druguș**, vicepreședintele CA Bender; **Iurie Moldovan**, vicepreședintele judecătorei Anenii Noi; **Grigori Colev**, judecător Comrat; **Serghei Bodiu**, judecător Ocnița; **Vasile Selevestru**, judecător Orhei; **Isai Sîrcu**, procuror, șef secție Procuratura Generală, **Vitalii Cebotari**, procuror Cantemir.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile astfel încît doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte de acum încolo doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și
Revista națională de drept

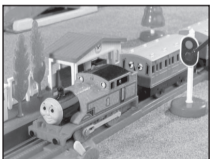
Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

CALEIDOSCOPI

Păcălesc moartea cu „Jocul trenului”!
Nouă modă extremă în Columbia

Tinerii din Columbia au un nou joc preferat care le pune viața în primejdie la modul cel mai serios.

Se așază între liniile de cale ferată în timp ce trenul trece deasupra lor. Sar între linii chiar în ultima secundă, cînd trenul se află la numai cîțiva metri distanță.

Jocul acesta este o nouă modă în țară; are și un nume – „Jocul trenului”. Zeci de tineri sînt cuprinși de febra acestui joc al morții.

Se pare că noua modă a fost declanșată de filmulețe apărute pe Internet în care tineri din alte colțuri ale lumii fac acest lucru. Columbiienii nu s-au lăsat mai prejos, iar la ei jocul tinde să devină o practică generală.

Autoritățile sînt îngrijorate. Au fost înregistrate pînă acum cîteva accidente – tineri grav răniți, rămași fără degete – și se tem că în curînd se vor înregistra și decese.

Întrebări abuzive, pe care angajatorul NU are voie să ți le pună la interviu

Te gîndești cu emoție la întrebările care îți vor fi puse la interviu? Te poți aștepta ca angajatorul să vrea să știe lucruri „de rutină”, cum ar fi: „Unde te vezi peste cinci ani?” sau lucruri mai colorate, ca de exemplu: „Ce animal este mai apropiat de personalitatea ta?” Indiferent de răspunsurile tale, trebuie să știi că există întrebări „tabu”, considerate discriminatorii și chiar abuzive.

Vîrsta, locul nașterii, rasa, cetățenia, religia sau orientarea sexuală, iată numai cîteva dintre temele care, odată abordate în cadrul unui interviu, sînt considerate un „atac” direct la drepturile tale. De pildă, dacă mergi la un interviu în Anglia și ești întrebant: „Ești cetățean britanic?” se consideră discriminare, dar dacă ești întrebant: „Ai permis de muncă în Marea Britanie?”, atunci nu mai poți ocoli răspunsul.

Iată cîteva exemple de „curiozități” pe care angajatorul le poate avea în ceea ce te privește și pe care tu nu ești obligat să i le satisfaci:

- Cîți ani ai?
- Ești cetățean român?
- Consumi băuturi alcoolice?
- Fumezi?

- Ce religie ai?
- Ești căsătorit/ă?
- Ești divorțat/ă?
- Ai prieten/ă?
- Ești însărcinată?

religie, rasă, naționalitate, interes politic, vîrstă, situație familială, sănătate sînt interzise în cadrul unui interviu, susțin experții.

- Ai copii? Cîți?
- Plănuiești să ai copii?
- Ești membru al vreunui partid?
- Ai vreo problemă de sănătate?
- Ai vreo dizabilitate?
- Ai suferit condamnări?
- Cu ce se ocupă părinții tăi?
- Ce greutate ai?

În general, întrebările discriminatorii referitoare la sex,

veni de la sine, fără a fi nevoie de întrebări directe, ca cele de mai sus. De exemplu: „Ce părere aveți despre fumatul în încăperi închise?” sau „Cum ați rezolva cazul unui angajat care consumă alcool în timpul serviciului?”.

Așadar, este important să știi cînd anume un angajator îți încalcă drepturile, dar pe de altă parte te poți trezi într-o discuție liberă, cînd tu însuși oferi toate informațiile, ceea ce nu este neapărat rău sau în defavoarea ta, întrucît intențiile celui cu care susții interviul pot fi sincere.

Există și situații în care este important pentru angajator să confirme dacă respectivul candidat poate

desfășura activitatea pentru care este recrutat. Pentru un job în care angajatul trebuie să desfășoare activități fizice, spre exemplu, detaliile legate de abilitățile fizice ale acestuia sînt extrem de importante. Depinde însă de abilitățile angajatorului să acceseze aceste informații, fără a fi nevoit să adreseze întrebări interzise, explică experții.

Meridian juridic

Dat afară din universitate pentru că îi miroseau picioarele

Un student la filozofie de la o universitate din Olanda a fost exmatriculat de la cursuri în urma plîngerilor profesorilor legate de mirosul insuportabil al picioarelor sale.

Teunis Tenbrook a fost exmatriculat de la Universitatea Erasmus din Rotterdam, după ce profesorii s-au plîns că e imposibil să studiezi în mirosul respectiv.

Studentul și-a cîștigat în cele din urmă dreptul de a participa la cursuri în urma unui proces ce a durat aproximativ 10 ani.

Judecătorul a decis că „profesorii și alți studenți vor tre-

bui să se țină cu mîinile de nas și să suporte”, pe motiv că nu este un motiv serios pentru a da afară un student de la curs.

„Chiar dacă nu am putut participa la curs, am continuat studiile în bibliotecă, însă și de acolo m-au eliminat”, a spus Tenbrook în fața judecătorilor.

Universitatea are însă un avantaj din toată povestea: zeci de cărți pe care studentul nu le-a putut returna din cauza faptului că a fost exmatriculat vor fi acum returnate.

Universitatea a anunțat însă că de acum încolo studenții care au astfel de probleme vor fi amendați.

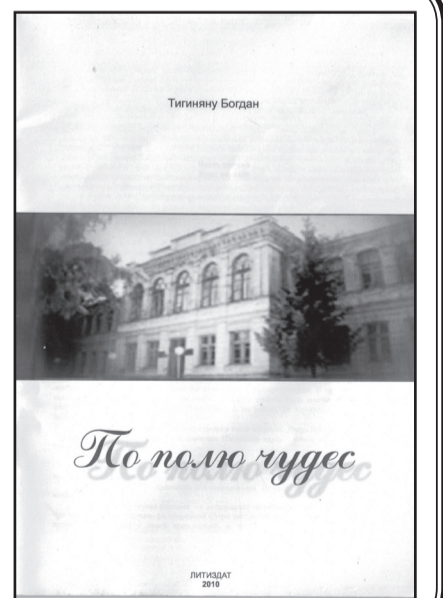
По полю чудес

Впервые в Молдове была издана книга Богдана Тигиняну «По полю чудес».

Будучи, в недавнем прошлом, студентом Молдавского Государственного Университета, автор попытался донести до нас ту самую сторону студенческой жизни, о которой «не говорят и даже не учат в школе» и без которой немислима студенческая жизнь. Тут и реальные общежитские истории, и сессионные курьезы, и студенческая дружба, и взаимовыручка, ...трагедия.

Одним словом, читайте, если вам интересна жизнь в общежитие и закулисные истории филологического факультета.

Контакт: tigbogdan@mail.ru

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova,
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA,

Stelina CIOBANU, Lilia STRÎMBANU,

Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ

Redactor-stilizator: Gheorghe CHIRIȚĂ

Machetator: Maria BONDARI

Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.

BC Banca Socială.

BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacției. Redacția nu corespundează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie. Tiparul executat la tipografia „Prag-3”.

Indice – 21596

Tiraj 4600

Com. 1688